

El castellano

(het ABN van Spanje)

(Voor)naamwoorden, lid- en rangtelwoorden

Bijvoeglijk naamwoord, zelfstandig gebruikt

Unir lo útil con la agradable Het nuttige met het aangename verenigen

Bezittelijk voornaamwoord, zelfstandig gebruikt

lo suyo het zijne
lo único queè sè het enige wat ik weet

Rangtelwoord, zelfstandig gebruikt

lo primero de eerste

Lidwoorden, vrouwelijke

la, una

Bij een beklemtoonde a of ha aan het begin van een zelfstandig naamwoord wijzigt het lidwoord, in het *enkelvoud*, van vrouwelijk naar mannelijk. In het *meervoud* verandert het lidwoord niet.

el ama de casa	las amas
el hache	las haches
el haba	las habas
la alta torre	alta is gèèn zelfstandig naamwoord

Woorden waarvan de laatste lettergreep niet beklemtoond is en die eindigen op een s of een x worden niet verlengd met es.

la crisis	las crisis
el lunes	los lunes

Woorden die eindigen op een y worden altijd verlengd met es.

el rey	los reyes
--------	-----------

El castellano

(het ABN van Spanje)

Pronombres Demonstratives

(aanwijzende voornaamwoorden)

Dit, deze Este, esta, esto (mannelijk/vrouwelijk/onzijdig)

Gebruik: Dichtbij de spreker

este libro	dit boek
estos libros	deze boeken
esta mujer	deze vrouw
estas mujeres	deze vrouwen
¿Què es esto?	wat is dit?
¿Què son estos?	wat zijn dit/deze?

Dat, die Ese, esa, eso (mannelijk/vrouwelijk/onzijdig)

Gebruik: Van de spreker af

ese libro	dat boek
esos libros	die boeken
esa mujer	die vrouw
esas mujeres	die vrouwen
¡nada de eso!	niets ervan!

Dat, die Aquel, aquella, aquello (mannelijk/vrouwelijk/onzijdig)
(veraf, daarginds)

Gebruik: Ver van de spreker af

aquel edificio	dat gebouw daarginds
aquellos edificios	die gebouwen daarginds
aquella casa	dat huis daar
aquellas casas	die huizen daar
aquello	dat daar
aquellos	die daar

Bijvoeglijk gebruik

Tendría usted la bondad de cerrar esa ventilla

Zoudt u zo goed willen zijn dat raampje te sluiten.

Zelfstandig gebruik

Bij het zelfstandig gebruik van de aanwijzende voornaamwoorden, krijgen deze een klemtoon-teken op de eerste letter.

èste cuesta 40 ptas.	dit kost 40 pesetas
èse cuesta 40 ptas.	dat kost 40 pesetas
aquèl cuesta 40 ptas.	dat daar kost 40 pesetas

Onzijdig

Het kan ook onzijdig zijn maar wordt dan zelfstandig gebruikt.

èsto no puedo ser verdad	dat kan niet waar zijn
--------------------------	------------------------

Spreektaal

In de spreektaal wordt over het algemeen eso gebruikt in plaats van esto.

eso es	zo is het
no es asi	zo is het niet
hablar de eso y aquello	praten over koetjes en kalfjes (ditjes en datjes)
Qué es esto	wat is het
¿no es asi?	is het niet zo?
nada di esa	niets daarvan
mi coche y el de mi hermano	mijn wagen en die van mijn broer
mi casa y la de mi padre	mijn huis en dat van mijn vader

El castellano

(het ABN van Spanje)

Betrekkelijke voornaamwoorden

Muy & Mucho

Mucho komt altijd voor bij een werkwoord.

trabajo mucho	ik werk hard
---------------	--------------

Muy komt altijd voor bij een bijvoeglijk naamwoord.

Muy bien	heel goed, ok.
----------	----------------

Boven, ed.

encima de	(er)boven, boven de.	(boven de tafel)
arriba	boven	(naar boven gaan)
sobre	op, boven de, over de	(boven de tafel)
por lo alto	bovenaan	(bovenaan de bladzijde)

Beneden, ed.

debajo	(er)onder, onder de.	(onder de tafel)
abajo	beneden	(naar beneden gaan)
bajo	laag	(salaris, landschap, etc)

Vóór, naast, ed.

delante	vóór	(voor de winkel)
al lado de	naast, aan de zijkant van	(naast de tafel)
detràs	achter	(achter de bar)

Naar binnen/buiten

adentro	naar binnen	
afuera	naar buiten	
dentro de	in van ingesloten	(de wijn zit in de fles)

En & of

y	En
e	En

Wanneer de y vóór een beklemtoonde hi of i komt te staan, gebruik je de e. Dit geldt niet bij eigennamen.

o	Of	
u	Of	
si	Of/Als	Algemeen

Wanneer de o vóór een beklemtoonde ho of o komt te staan, gebruik je de u. Dit geldt niet bij

eigennamen.

mujer **u** hombre

hombre **o** mujer

si te gusta este jersey

vrouw of man

man of vrouw

of/als je van die trui houdt

El castellano

(het ABN van Spanje)

Bezittelijke voornaamwoorden

Vóór het zelfstandig naamwoord geplaatst

mi	mijn
tu	jouw
su	zijn
nuestro/-a	ons
vuestro/-a	jullie
su	hun

Als het zelfstandig naamwoord in de meervoudsvorm staat, veranderen de bezittelijke voornaamwoorden mee:

mi padre	mijn vader
mis padres	mijn ouders

Afhankelijk van het geslacht van het zelfstandig naamwoord veranderen nuestro en vuestro met het geslacht mee.

nuestro padre	onze vader
nuestra madre	onze moeder

Ná het zelfstandig naamwoord geplaatst

mio/-a	mijn
tuyo/-a	jouw
su	zijn
nuestro/-a	ons
vuestro/-a	jullie
suyo/-a	hun

Als het zelfstandig naamwoord in de meervoudsvorm staat, veranderen de bezittelijke voornaamwoorden mee:

el padre mio	mijn vader
los padres mios	mijn ouders

Afhankelijk van het geslacht van het zelfstandig naamwoord veranderen de bezittelijke voornaamwoorden met het geslacht mee:

el padre mio	mijn vader
la madre mia	mijn moeder

El castellano

(het ABN van Spanje)

Bijvoeglijke naamwoorden

Bijvoeglijke naamwoorden eindigend op òn, àn, ìn, dor, tor en sor krijgen een a erachter als het zelfstandig naamwoord vrouwelijk is.

Bij de bijvoeglijke naamwoorden eindigend op o, verandert de o in een a als het zelfstandig naamwoord vrouwelijk is.

Bijvoeglijke naamwoorden die betrekking hebben op personen in het algemeen, worden mannelijk.

hombres y mujeres nerviosos

Zenuwachtige mannen en vrouwen

Het bijvoeglijk naamwoord richt zich naar het dichtstbijzijnde zelfstandige naamwoord.

muchas oficinas y bancos

Veel kantoren en banken

muchos hombres y mujeres

Veel mannen en vrouwen

Het bijvoeglijk naamwoord staat over het algemeen achter het zelfstandig naamwoord. Doch indien men het bijvoeglijk naamwoord wil beklemtonen of figuurlijk gebruiken, dan plaatst men het vòòr het zelfstandig naamwoord.

la blanca nieva y sucia

De witte en vieze sneeuw

Napoleon fuè un gran hombre

Napoleon was een groot man

Napoleon fuè un hombre grande

Napoleon was een grote man

El castellano

(het ABN van Spanje)

Vragende voornaamwoorden

¿quién? Personen

¿de quién es?

Van wie is dat?

¿qué? Dingen

vamos al cine. ¿a qué cine? We gaan naar de bioscoop. Welke bioscoop?
